ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު

ދިވެހިރާއްޖެ

ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާ

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2016/HC-A/220
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް:

* ނަން: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
* ދާއިމީ އެޑްރެސް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
* އައިޑީކާޑު ނަންބަރު: –
* މިހާރުގެ އެޑްރެސް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް

- އިސްތިއުނާފަށް ޖަވާބުދާރީވާ ފަރާތްތައް:

* ނަން: ޢަލީ އަސްޢަދު އަޙްމަދު
* ދާއިމީ އެޑްރެސް: [illegible] / ސ. ހިތަދޫ
* އައިޑީކާޑު ނަންބަރު: A290246
* މިހާރުގެ އެޑްރެސް: [illegible] / ކ. މާލެ

* ނަން: ޢަލީ އިރުފާން
* ދާއިމީ އެޑްރެސް: [illegible] / ޏ. ފުވައްމުލައް
* އައިޑީކާޑު ނަންބަރު: A278850
* މިހާރުގެ އެޑްރެސް: [illegible] / ކ. މާލެ

- ނަން: އަޙްމަދު [illegible]
- ދާއިމީ އެޑްރެސް: މ. [illegible] / ކ. މާލެ
- އައިޑީކާޑު ނަންބަރު: A365262
- މިހާރުގެ އެޑްރެސް: މ. [illegible] / ކ. މާލެ

- ނަން: މުޙައްމަދު [illegible] އިސްމާއިލް
- ދާއިމީ އެޑްރެސް: ގ. [illegible] / ކ. މާލެ
- އައިޑީކާޑު ނަންބަރު: A162772
- މިހާރުގެ އެޑްރެސް: ގ. [illegible] / ކ. މާލެ

- ރަޖިސްޓްރީކުރެވުނު ތާރީޚް: 10 ޝަޢްބާން 1437
17 މޭ 2016
- ނިމުނު ތާރީޚް: 23 ޝަޢްބާން 1440
28 އެޕްރީލް 2019

- އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ޤަޟިއްޔާގެ ނަންބަރު: 363/Cr-C/2015
- ނިޔާކުރިކޯޓު: ކްރިމިނަލް ކޯޓު
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: [illegible]
- ހުށަހެޅި ތާރީޚް: 17.05.2015
- ނިމުނު ތާރީޚް: 07.02.2016

- މައްސަލަބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:

އިސްވެރި ފަނޑިޔާރު ޝުޖާޢު އުސްމާން ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ނިޔާޒް ފަނޑިޔާރު ޝުޢައިބު ހުސައިން ޒަކަރިއްޔާ

(ރިޔާސަތު)

• ދަޢުވާގެ ޚުލާޞާ:

މިއީ، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 363/Cr-C/2015 ޤަޟިއްޔާ އެކޯޓުން ނިންމާފައިވާ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކާއި ޚިލާފަށްކަމަށްބުނެ، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފުކުރުމުން ބަލާފައިވާ ޤަޟިއްޔާއެއްކަމެވެ. މި ޤަޟިއްޔާގައި އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތަކީ، ގ. ކަރަފާގެ / މުޙައްމަދު ސާބިތް އިސްމާޢީލް އާއި، ޏ. ފުވައްމުލައް / ޖަވްނާ، އަދި އިރުފާންއާއި، ސ. ހިތަދޫ / [illegible]، އަދި އަޝްރަފު އަޙްމަދުއާއި، ހ. ވައިޖޭގެ / އަޙްމަދު އަޒްމާން އެވެ.

• [illegible]:

01- އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނު ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 363/Cr-C/2016 ޤަޟިއްޔާގެ [illegible] ގ. ކަރަފާގެ / މުޙައްމަދު ސާބިތް އިސްމާޢީލް އާއި، ޏ. ފުވައްމުލައް / ޖަވްނާ، އަދި އިރުފާންއާއި، ސ. ހިތަދޫ / [illegible]، އަދި އަޝްރަފު އަޙްމަދުއާއި، ހ. ވައިޖޭގެ / އަޙްމަދު އަޒްމާން [illegible]، 03 [illegible] 2014 ވަނަ ދުވަހުގެ 14:54 [illegible]

[illegible] ޤާނޫނު އުޤޫބާތުގެ 46 ވަނަ މާއްދާގެ 3 ވަނަ ނަންބަރާ [illegible]، އެ ޤާނޫނުގެ 50 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން [illegible] އަދި [illegible] އަދި [illegible]

[illegible] "[illegible]، މާލެ/ [illegible] [illegible] / [illegible] / [illegible] / [illegible] [illegible] ސަރަޙައްދުން [illegible]، 03 އޮކްޓޫބަރު 2014 ވަނަ ދުވަހުގެ 14:54 [illegible] / [illegible] / [illegible] / [illegible] / [illegible] [illegible]." [illegible]

-02 [illegible]

363/Cr-C/2015 [illegible]

* ފުރަތަމަ ނުކުތާއަކީ: ދައުލަތުން މައްސަލަ ސާބިތުކުރުމަށް ހުށަހެޅި ހެކިންގެ ހެކިބަސް ރިކޯޑުކުރެއްވުމުގައި، އަދި ހެކިންގެ ހެކިބަހަށް ރިޢާޔަތްކުރެއްވުމެއްނެތި މައްސަލަ ނިންމަވާފައިވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.

* ދެވަނަ ނުކުތާއަކީ: ދައުވާލިބޭ ހަމައަށް މިކުރެއް، އަނިޔާވެރިވުން އުފެއްދުން އަސާސްތަކަށް އަނިޔާކުރިކަމަށް އުފެއްދުން އަސާސް ބޭނުމަކީ، އުފެއްދުން އަސާސްތަކުގެ ހެކިބަހަށް ރިޢާޔަތްކުރެއްވުމެއްނެތި މައްސަލަ ނިންމަވާފައިވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.

* ތިންވަނަ ނުކުތާއަކީ: މައްސަލާގައި ހުށަހަޅާފައިވާ ފިންގަރޕްރިންޓް ރިޕޯޓްތަކާއި ޑީ.އެން.އޭ ރިޕޯޓް، މައްސަލައިގައި ތުހުމަތު ކުރެވޭ ފަރާތަކާ ގުޅުވާލައިދީފައިވުން، ފިންގަރޕްރިންޓް ރިޕޯޓްތަކާއި ޑީ.އެން.އޭ ރިޕޯޓަށް ރިޢާޔަތްކުރެއްވުމެއްނެތި މައްސަލަ ނިންމަވާފައިވާ ކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.

03- މިމައްސަލައާއި ގުޅިގެން ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 363/Cr-C/2015 ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ރިޕޯޓާއި، އަދި ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް ފުރުސަތުދެވޭ ޖިނާއީ ޤާނޫނުގެ ޝަރުޠު ފުރިހަމަ ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކާއި، އިސްތިއުނާފުކުރާ ގުޅިގެން ދުވަހުގެ ސަބަބުތަކުގެ މަޢުލޫމާތު ދީފައިވާ ވަރަށްމާ، މައްސަލައާއި ގުޅޭގޮތުން އެންމެހައި ލިޔުންތަކެއް ބަލައި އަންނަނިވި ކަންތައްތައް ސަބަބުތަކާ ގުޅިގެން ނިމިގެންދެއެވެ.

ފުރަތަމަކަމަކީ، އިސްތިއުނާފު މިމައްސަލައާއި ގުޅިގެން، އިސްތިއުނާފު ކުރުމާއި ފުރުސަތު ޑޮކިއުމަންޓް ހުށަހެޅުމަށް އެކަން ރިޕޯޓުކުރެއްވުމަށް ބިނާ ފަރާތުގެ މުއްދަތު ޖަހާފައިވާކަމަށް، މިގޮތުން، 29 މެއި 2016 އިން ފެށިގެން 05 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ޑޮކިއުމަންޓް ހުށަހެޅުމަށް އެކަން އެންގުމުން، އަދިވެސް އެޕެލަންޓަށް އަންގާފައިވާކަމާއި، 14 ޖޫން 2016 އިން ފެށިގެން 05 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ޑޮކިއުމަންޓް ހުށަހެޅުމަށް އެކަން އެންގުމުން މުއްދަތުގައި ސާބިތު އަނގައި އަދި އަސްކަރު އަނގައި އާދި

[illegible] އަންގާފައިވާ ކަމާއި، އޭގެ ފަހުން، ޤާނޫނީ ފިޔަވަޅު ހަމަޖައްސާ އެކަމަށް އެންގުމަށް 31 ޖެނުއަރީ 2019 އިން ފެށިގެން 10 ދުވަހުގެ ފުރުސަތު ދިނުމަށް [illegible] ނޯޓިސް ދީފައިވާ ކަމާއި، އަދި އެއަށްފަހު، 19 މާރިޗު 2019 އިން ފެށިގެން 03 ދުވަސް ދެވިފައިވާ ކަމާއި އަދި މިއީ ފިޔަވަޅު ހަމަޖެއްސުމަށް [illegible] އެންމެ ފަހުގެ ފުރުސަތު ކަމާއި ފިޔަވަޅު ހަމަޖައްސައި އެކަން އަންގާފައި ނުވާނަމަ، ފިޔަވަޅާއި ނުލައި އިސްތިއުނާފުގެ އަޑުއެހުމުން ކުރިއަށް ގެންދެވުން ކަން އަންގާފައިވާނަމަވެސް، 25 މާރިޗު 2019 ގައި އިސްތިއުނާފުގެ އަޑުއެހުމުން ބާއްވަން [illegible] [illegible] އެއްވެސް ފުރުސަތެއް ފިޔަވަޅު ހަމަޖެއްސުމަށް ނުވާކަމާއި، ފިޔަވަޅު ހަމަޖެއްސުމުން ކޯޓަށް [illegible] ފުރުސަތު ކަމާއި [illegible] ބޭނުން ކުރުމަކީ [illegible] ޙައްޤެއްކަމާއި އެފަދަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދޫކޮށްލުމަށް ކަމުގައި (waive) ބެލެވިދާނެކަމާއި، މިއުސޫލުން އިސްތިއުނާފުގެ [illegible] ކުރިއަށް [illegible] އިސްތިއުނާފު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފިޔަވަޅާ ނުވާނަމަ ކަމެވެ.

ދެވަނަކަމަކީ، [illegible] [illegible] ސާބިތުކުރުމުން [illegible] ކުލީގެ [illegible] [illegible]، އެ ކުލީގެ [illegible]؛

(ހ) [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ދުރަށް ޖެހިގެންދިޔަ މަންޒަރު ފެންނަކަމާއި އަމަލުގެ އެތެރޭގައި ހުރި ވީޑިއޯ އަތުގައި ކަތިވަޅިއެއް ހުރިކަމާއި އެތެރޭގައި ހުރި ވީޑިއޯ ދިފާޢީ ހެކިތަކުގެ އެއްވެސް ވީޑިއޯ އެއްޗެއް ދެކެނިކުން ނުފެންނަކަމަށް ދައްކާ ބުނެފައި ހުރި ބަޔާނަށް ބަލާއިރު ހުރިކަމަށް ބުނެވޭ ސަރަޙައްދުގައި ޝަރީޢަތްކުރެވޭނެ.

(ހ) ސަރަޙައްދު ކޯޓު ތަރައްގީ ކުރާ ވަގު ދަރައްޖަކަށް ނުވުން ދޭނެ ދަރަޖައެއް އޮތްކަމަށް، ދިފާޢީ ހެކި ބަލައިގަތުމާއި އަދި ކަނޑައަޅާ ގޮތަށް ދިފާޢީ ހެކިން ޝަރީޢަތް ހިންގި ސަރަޙައްދު ކޯޓު ތަރައްގީ ކުރާ ފަރާތުގެ ހުއްދަ ދިނުމަށް ދަރަޖައެއް ނުވުން ދަރަޖައެއް ދިފާޢީ ހެކި ކަމުގައި އެއް ބަލައިގަތުމުގެ ހުކުމް ބަލާފައިވާ ކަމަށް ބުނާ ޝަރީޢަތުގައި ހުކުމްކުރުމުން ނަންބަރު K(d)/FCR/2014/0105 ހުކުމާއި ޖިނާއީ ދަޢުވާ ނަންބަރު: K(d)/FCR/2014/0106 ދަޢުވާ އެގެން ދެކޭ ކަމަށް ބުނެފައިވެއެވެ.

(ށ) ސަރަޙައްދު ކޯޓުތަކުގައި ހުކުމް ކުރާ ކަމަށް ފާހަގަކުރި ހުއްދަ ދިނުމަށް ދަރަޖައެއް ކޯޓަށް ސަރަޙައްދު އެއްބަސް ހުށަހެޅުން ނުވާ 01 ސަރަޙައްދު ދިމާ ވިލަރެސްކޮށް ކަމަށް ވިލަރެސް ކޯޓު ދިފާޢީ ހުކުމް ނަންބަރު:K(c)/DAR/2014/0053 ވިލަރެސް ދަޢުވާ ދަޢުވާ އެގެން ދެކޭ ކަމަށް ބުނެފައިވެއެވެ.

(ނ) ދިފާޢީ ހެކިން ބަލައިގަތުމަށް ޝަރީޢަތް އިސްތިއުނާފު ކުރި އަދި އެ ހުކުމް ކުރި އެ ކަނޑައަޅާ އަދަދަށް ބަލައިގަތުމާއި ތަރައްގީ ސަރަޙައްދު ކޯޓު ހުރި އެއްޗެހި އެކި ވަނަވަރު ފެނިގެން ދަރަޖައެއް ހުކުމް ހުށަހެޅުމަށް، މިދިފާޢުގެ މިވަނަ ސަރަޙައްދުގައި އަދާ ވިލަރެސް ހުކުމް ކޮށްދިނުމުގެ ވަކި ބަލައިގަތުމާއި އަދި ދަރަޖަ ޖިނާއީ ހުކުމް ޖެއްސުމުގެ ވަކިކަން ދިފާޢީ ހެކި ވަނަވަރު ދިފާޢުގެ ސަރަޙައްދުގައި ސިއްރެއް އޮންނަ ކަމުގައި ބެލުމެއް ދިނުމަށް ދިފާޢީ ހެކި ބަލައިގަތުމަށް ޝަރީޢަތް އިސްތިއުނާފު ކުރި އަދި އެ ހުކުމް ކުރި އެ ކަނޑައަޅާ އަދަދަށް ބަލައިގަތުމާއި ތަރައްގީ ހުކުމް ދިނުމަށް ކޯޓަށް ހުކުމް ދިނުމުގެ ފުރުސަތު މިވަނަ ހުކުމް ދޭނޭ ދަރަޖައެއް ދަރަޖަ ދިފާޢުގެ ހުކުމް ހުށަހެޅުމަށް ކުރަން ބޭނުންވާ ހުކުމްގެ މައްސަލަ ހުކުމް ކުރި އެހެން ކަމުގެ މިވަނަ ސަރަޙައްދު ކޯޓު ފަރާތުގެ ހުކުމް ދަރަޖައެއް ވިލަރެސް ދަޢުވާގެ ޖިނާއީ ހުއްދަ ދިނުމަށް ޝަރީޢަތް ހިންގުމުގެ ސަރަޙައްދުގައި އަދަދު ވިލަރެސް ހުކުމް، ދިފާޢީ ހެކި ހުރި ދޭތެރެ ދަރަޖައެއް ސަރަޙައްދު ދަލީލު ދެކޭ ކަމަށް ބުނެފައިވެއެވެ.

ދަށުކޯޓުން ފާހަގަ ކުރައްވާފައިވާ ކަންކަމަށް ބެލުމުން ޝަރީޢަތް ހިންގާފައިވާކަން އެގޭން އޮތުމާއެކުވެސް ހުކުމްކުރައްވާ ދިފާޢު ސާބިތު ނުވާކަމަށް ނިންމާފައިވުމަކީ، އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތުން ހިންގާފައިވާ ކަންކަމާއި ދަލީލުތަކަށް ބަލައިގެން ޖިނާއީ މަސްއޫލިއްޔަތުން ކުރެވިފައިވާ ކުށް ސާބިތުވާ އަދަދުގެ ހެކި ނުވާކަމާއި، އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތުގެ ކުށްތަކާއި އަދި ޖިނާއީ ދަޢުވާ ނުކުތާތައް ސާބިތުކުރުމަށް ބޭނުންވާ ހެކި ދޭނެ ކަމުގެ ފުރުސަތު، ޖިނާއީ ހިމާޔަތް ދިނުމަށް ބޭނުންވާ (ޤާނޫނު ނަންބަރު:81/21 ޖިނާއީ ޢަދަބު ދިނުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 46 ވަނަ މާއްދާގެ 2 ގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ބެލިޔަސް "ޢަދުލު

ވަސީލަތްތަކާއި އަމަންއަމާނުގެ" އާ ގުޅޭ ކުށްތަކެއްކަމާއި، 46 ވަނަ މާއްދާއަކީ "ޝަރީކުވެރިވެ ކުށްކުރުން" ބަޔާން ކޮށްދޭ މާއްދާ ކަމާއި އެމާއްދާގައި ބަޔާން ކޮށްފައި އޮންނަނީ؛

> ތިން މީހަކު ނުވަތަ އެއަށްވުރެ ގިނަ ބަޔަކު ކުށެއް "ޝަރީކުވެރިވެ ކުށްކުރުމަކީ" ވާހަކަގައި ޝެރީކުން، ކިހިގައި މިއީ
> އެއްޗެސް ކަމަކީ އެއްބާރުލުމުގެ މަޤްޞަދު ކަމުގައި ޙާޞިލުކޮށްފި.

މިފަދައިންކަމާއި، އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް މިހުށަހެޅި ކުށުގައިވަނީ، 46 ވަނަ މާއްދާގެ (3) ވަނަ ނަންބަރާއި ހަވާލާދީގެން ކަމާއި އެނަންބަރުގައި އޮންނަނީ؛

> އެއްޗެސް މީހެއްގެ މިލްކުކަމުގައި ނުވަތަ ހަވާލުގައި އެއްޗެސް ފަސާދަކުރުމާއި، ގެއްލުމާއި، ޖެހިލުމާއި، ނުވަތަ
> ދިރިއުޅުމަކަށް، ދުރުކޮށް ކުރުމާއި، އަސްބަބުން އަޅާލުން، ގަދަރު އުރުން، ނުވަތަ ޖިސްމާނީ ގޮތުން ގެއްލުން.

މިފަދައިން ކަމާއި، ޝަރީކު ވެރިވެ ކުށްކުރުމަށް ކަމުގައި ބަޔާން ކުރާ ޤާނޫނީއަސާސްތަކުގެ 46 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ކުރާ ދައުވާގައި، ފުރިހަމަވާންޖެހޭ ކަމަށްބަލާއިރު އެއްބާރުލުމުގައި ތިން ނުވަތަ އެއަށްވުރެ ގިނަ ބަޔަކު ހިންގައިފައިވާ ކަމާއި، އިސްތިއުނާފު ކުރާ މިދައުވާއަކީ ޖުމްލަ 04 މީހުންގެ މައްޗަށް ތުހުމަތު ކުރެވިފައިވާ ކަމާއި، މިމީހުންގެ މައްޗަށް ކުރެވުނު ތުހުމަތަކީ ނުވަތަ ތުހުމަތު ކުރެވުނު ޑަކައިތީގެ އަމަލުތަކުގެ މަޤްޞަދަކީ، ހަމައެކަނި މާލާއިގި ހިންގުން ކުރުންކަން ދައުވާގެ ޝީޓުން އެނގޭކަމާއި އެމީހުންގެ މައްޗަށް އޮތް ތުހުމަތު ބިނާވެފައި 46 ވަނަ މާއްދާގެ (3) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާން ކުރާ ކަމެއްގެ މައްޗަށްކަމާއި، އެގޮތުގައި އަނިޔާ ލިބުން ފުރާނަ ނެތިދާން ނަފްސާނީ ގެއްލުމާއި، ޖިސްމާނީ، ޖައްސާލުމާއި، ނުވަތަ ދިރިއުޅުމަކަމާއި، ދުރުދި ކުރުމާއި، އަސްބަބުން އަޅާލުން، ގަދަރު އުރުން، ނުވަތަ މިންވަރަށް ކުށެއް ކުރުން ހިނގައިފައިވާ ކަމާއި، 46 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާން ކުރާ އަމަލު (physical act) އާއި އެކަމުގެ މަޤްޞަދު (mental state) މިއީ އެމާއްދާގައި ބަޔާން ކުރާ "ޝަރީކުވެރިވެ ކުށްކުރު"ގެ މައްޗަށް ނިސްބަތް ކުރުމަށްވާ ދެ އުސޫލުތަކާއި، އެކުލެވިގެން ޝަރީކުވެރި ކުށްކުރުމުގެ ބައިވެރިޔަކަށްވުން އެއްކުރުގައި ބައިވެރިވެ އަނެއްބައިވެރިޔާ ކުރާ އަމަލުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް ކުށްވެރިވާން (constructive/joint liability) ކަމާއި، ޝަރީކުވެރި ކުށްތަކުގެ ބައިވެރިންގެ ދަށުގައި 46 ވަނަ މާއްދާގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުން (6) ވަނަ ނަންބަރަށް ބަޔާން ކޮށްފައިވާ އަމަލެއް ކުރުމަށް އޮންނަ އާންމު

މަޤްސަދު (common intention) އޮވެފައި [illegible] ޖިނާއީ [illegible] ބައިވެރިއެއްކަން ސާބިތުވެއްޖެނަމަ، [illegible] ވަކިވަކި ބައިވެރިން ކުރި ވަކި ވަކި އަމަލުތަކެއް ސާބިތުވާން ނުޖެހޭނެކަމާއި، މިއުސޫލަކީ މިޤާނޫނުގެ 52 ވަނަ މާއްދާގައިވެސް ބަޔާން ކުރެވިފައިވާ އުސޫލެއްކަމާއި، އެމާއްދާގައި އެންނަނީ؛

> [illegible]

[illegible]

[illegible]، [illegible] މި އެއްވުމުގައި ބައިވެރިވި އިސްތިއުނާފު ޙައްޤުވާ [illegible] މީހުންގެ ތެރެއިން މީހަކު ކުރާ އަމަލެއްގެ ޒިންމާ [illegible] ބައިވެރި ކޮންމެ މީހަކު، [illegible] ގޮތުން [illegible] އަމަލެއްގެ [illegible] [illegible]، ޤާނޫނީ ގޮތުން ޒިންމާ އުފުލަންޖެހޭނެ ކަމާއި [illegible] ދައުލަތުން ކަނޑައަޅާފައިވާ [illegible] ޤާނޫނީ [illegible] އަމަން [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާން ކުރާ [illegible] [illegible] ސަބަބެއްނެތި ސާބިތުވުން [illegible].

[illegible]، [illegible]، އަދަބު ކަނޑައެޅުމަށް ދައުވާ ކުރެވިފައިވަނީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު: 21/81 (ޤާނޫނު ޢުޤޫބާތު) ޗެޕްޓަރު 2 ގެ 50 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ކަމާއި، އެމާއްދާގައި ބަޔާން ކުރެވިފައިވަނީ؛

> [illegible] ވާނީ އެއްވުމެއްގެ އެންމެން ނުވަތަ އޭގެ ބައެއް ނުވަތަ މީހަކު، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ([illegible] [illegible] ވާނީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]) [illegible]، [illegible] ނުވަތަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އަދި [illegible] [illegible] [illegible] 1 އަހަރާއި 4 މަހާ ދުވަހުގެ [illegible]، ނުވަތަ 2 އަހަރާއި 8 މަހާ ދުވަހުގެ [illegible] [illegible] ނުވަތަ 4000/- [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

މިފަދައިންނެވެ. [illegible] އާއި ގުޅިގެން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަދި އިސްތިއުނާފު ޙައްޤުވާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އިސްތިއުނާފު ޙައްޤުވާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އިސްތިއުނާފު ޙައްޤުވާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] ކަނޑައަޅަންޖެހޭނީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 59 ވަނަ މާއްދާއަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު: 9/2014 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނު ޢުޤޫބާތު) އާއި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު: 21/81 (ޤާނޫނު ޢުޤޫބާތު) މިދެޤާނޫނުގެ ދަށުން، އިސްތިއުނާފު ޙައްޤުވާ [illegible] އެންމެ

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 59 ވަނަ މާއްދާގެ [illegible] [illegible] ބަޔާން ކޮށްފައިވަނީ،

....[illegible] [illegible]، އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

މިފަދައިންނެވެ. އަދި [illegible] [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު: 9/2014 (ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނު)ގެ 10ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާން ކޮށްފައިވަނީ،

[illegible]

[illegible] 9/2014 (ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނު) ގެ [illegible]، އިސްތިއުނާފު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެޤާނޫނުގެ 120 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރާއި [illegible] އެމާއްދާގެ (ހ) ގެ (2) ވަނަ ނަންބަރުގެ [illegible] [illegible] 2 ވަނަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 2 ވަނަ [illegible] [illegible] [illegible] 1002ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 2 [illegible] 12 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 1100 ވަނަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު: 21/81 ([illegible]) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު: 9/2014 (ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނު) ގެ [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

އެދުމުން އަދަބު ލުއިވެގެންދާކަމާއި ނަމަވެސް ދަޢުވާ ބިނާކޮށްފައިވާ ޤާނޫނު ނަންބަރު:21/81 (ޤާނޫނުލްޢުޤޫބާތު) ދަށުން މިކުރަން ޖޫރިމަނާ ކުރެވެން އެޅުމުން އެއީ ޖަލަން ފުރުޅު އަދަބަން ވަކި ލުއި އަދަބެއް ކަމަށް، މިހެން އަދަދު ކުރުމުގައި ޤާނޫނު ނަންބަރު: 9/2014 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖިނާއީ ޤާނޫނު) ގެ ދަށުން ޖަލަށް ލުމަށް އަދަބު ކަނޑައެޅިފައިވާ އިސްތިޢުނާފު ކުރެވުނު 2 މަހާއި 12 ދުވަހުގެ ޖޫރިމަނާއަށް ބަދަލު ކުރުމުން އެންމެ ބޮޑުވެގެންވެސް ޖޫރިމަނާ ކުރެވޭ ޤާނޫނު ނަންބަރު:21/81 (ޤާނޫނުލްޢުޤޫބާތު) ޖޫރިމަނާ ކުރުމުން އެންމެ ބޮޑުވެގެން ބާކީވާ، ޤާނޫނު ނަންބަރު: 9/2014 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖިނާއީ ޤާނޫނު) ގެ 1005 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން، 2 މަހާއި 12 ދުވަސް ޖޫރިމަނާއަށް ބަދަލު ކުރުމުން ޖޫރިމަނާގެ މިންވަރަކީ -/14400ރ (ސާދަހާސް ހަތަރު ސަތޭކަ ރުފިޔާ) ކަމާއި، ދަޢުވާ އުފުލިފައިވާ ޤާނޫނު ނަންބަރު:21/81 (ޤާނޫނުލްޢުޤޫބާތު) ދަށުން ޖޫރިމަނާ ކުރުމުން އެންމެ ބޮޑުވެގެންވެސް ޖޫރިމަނާ ކުރެވޭން މިންވަރަކީ -/4000ރ (ހަތަރުހާސް ރުފިޔާކަމަށްވާތީ އިސްތިޢުނާފު ކުރެވިފައި މިވާ ދަޢުވާއާއި ގުޅިގެން، އަދަބު ކަނޑައެޅުމުގައި އިސްތިޢުނާފު ކަމަށްވާ ވާދަޖަހާކަން އެންމެ އަދަބު ފުރިހަމަކޮށްދިނުން ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޤާނޫނު ނަންބަރު: 21/81 (ޤާނޫނުލްޢުޤޫބާތު) ގެ 50 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ޖޫރިމަނާ ކުރުމުން ކަމަށްވާތީ، ދަޢުވާ އުފުލިފައިވާ ކުރެވޭ އަދަދަށް ބަލައި، -/4000 ރ. (ހަތަރުހާސް) ރުފިޔާއިން ޖޫރިމަނާ ކުރުމަކީ ޤާނޫނުގައި ބަޔާން ކޮށްފައިވާ ޙައްދު އިސްތިޢުނާފު ކުރެވުނު ފާހަގަކޮށްލައި ކަނޑައަޅާ ކަމަށް އަދަބު ކުރުމުގައި ވެސް ޤަބޫލު ކުރެވެއެވެ.

ހަތަރުވަނަކަމަކީ، ދަޢުވާ މިބާ މިފަދަ މައްސަލަ ކަން ސާބިތުވެގެން ކޯޓުން އެއްޗެއް މައްސަލަ ކުރި ތުހުމަތުގައިވާ އަދަބަކީ ޖޫރިމަނާކުރުން ކަމުގައިވާއިރު، އެ ޖޫރިމަނާ ކަނޑައެޅިފައިވާ ގޮތުގެ އިސްތިޢުނާފު ކުރެވިދާނެ އިންސާފުވެރި ކަމާއިމެދު އެހެން ޖޫރިމަނާ ދައުލަތާއިކަމަށް ޤާނޫނު ނަންބަރު: 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 188 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އިން އެކޭން އެއްގޮތުން، އިސްތިޢުނާފު

ރައްދުވާ ފަރާތްތަކުގެ މައްޗަށް ސާބިތުވި ކުށުގެ އަދަބުގެ ޖުރިމަނާ ދައްކަންޖެހޭ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އޮބްޖެކްޝަން އެރެން އޮތީއެވެ.

ބަޔާންވެދިޔަ ކަންކަން އެހެން ހުރުމުން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި މިޤަޟިއްޔާ ބެލި ފަނޑިޔާރުންނަށް އިއްތިފާޤުވާ ގޮތުން، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 363/Cr-C/2015 ޤަޟިއްޔާގެ ޙުކުމަކީ ބަދަލު ގެންނަން ޖެހޭ ކަމަށެވެ.

ޙުކުމް:

ދެންފަހެ ބަޔާންވެދިޔަ ކަންކަން އެހެން ހުރުމުން، ޤާނޫނު ނަންބަރު:21/81 (ޤާނޫނުލްޢުޤޫބާތު) ގެ ޗެޕްޓަރ 2ގެ 46 ވަނަ މާއްދާގެ 3 ވަނަ ނަންބަރާއި [illegible] [illegible] 50 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން، ހ. މާލެ، ގ. [illegible] މުޙައްމަދު [illegible] އިސްމާޢީލް އާއި ޖ. [illegible]، [illegible] އަދި [illegible] ސ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސާބިތު [illegible] ކަނޑައަޅައި، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 363/Cr-C/2015 ޤަޟިއްޔާއިން ކޮށްފައިވާ ޙުކުމް ބާޠިލުކޮށް، މިދަޢުވާގައި [illegible] ދައުލަތުން ހުށަހަޅާފައިވާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ޤާނޫނު ނަންބަރު: 21/81 (ޤާނޫނުލްޢުޤޫބާތު) ގެ ޗެޕްޓަރ 2ގެ 46 ވަނަ މާއްދާގެ 3 ވަނަ ނަންބަރާއި [illegible] [illegible] 50 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން، ހ. މާލެ، ގ. [illegible] މުޙައްމަދު [illegible] އިސްމާޢީލް އާއި ޖ. [illegible]، [illegible] އަދި [illegible] ސ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސާބިތު [illegible] [illegible] [illegible] ހ. މާލެ، ގ. [illegible] މުޙައްމަދު [illegible] އިސްމާޢީލް އާއި ޖ. [illegible]، [illegible] އަދި [illegible] ސ. [illegible] [illegible]

އަސްކަރު އަޙްމަދާއި ހ. މާލެ، ހ. [illegible] އަޙްމަދު [illegible] މިހަތަރު މީހުން ކުރެ ކޮންމެ މީހަކު - 4000/ ރ. (ހަތަރުހާސް ރުފިޔާ) އިން ޖޫރިމަނާކޮށް، މިހުކުމް ކުރި ތާރީޚުން ފެށިގެން މީލާދީ 01 (އެކެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި މިފައިސާ މޯލްޑިވްސް އިންލަންޑް ރެވެނިއު އޮތޯރިޓީއަށް ދައްކާ ޚަލާސް ކުރުމަށްފަހު އެކަން ކްރިމިނަލް ކޯޓަށް އެންގުމަށް އިސްތިއުނާފު [illegible] ހ. މާލެ، ގ. [illegible] މުހައްމަދު [illegible] އިސްމާއީލް އާއި ޏ. ފުވައްމުލައް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އަދި އަސްކަރު އަޙްމަދާއި ހ. މާލެ، ހ.[illegible] އަޙްމަދު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].